



▲ VALSTS PREZIDENTA Tiesiskās vides pilnveides komisijas vadītājs Aivars Endziņš aicina Saeimu nodrošināt, lai tās pieņemtie likumi būtu kvalitatīvāki un sabiedrībai vieglāk uztverami.

FOTO - LETA

Sabiedrībai jāsaprot, kas notiek Saeimā

Deputāti tikai daļēji atbalsta Valsts prezidenta priekšlikumus

Ināra Egle

SAEIMAS pārstāvēto partiju rezervēto attieksmi pret Valsts prezidenta Raimonda Vējoņa iniciatīvām, kas vērstas uz likumu kvalitātes uzlabošanu, varēja nojaust jau pagājušajā piektdienā pēc partiju līderu tikšanās Rīgas pilī. Taču nu jau pavasarī izveidotā darba grupa, kuras uzdevums ir pilnveidot Saeimas Kārtības rullī, savu viedokli konkretizējusi. Pārstāvji no visām frakcijām ir līdzīgos uzskatos, ka Valsts prezidenta ierosinājumi ir vērtīgi, taču jāsaprot, ka tos īstenot, un tam nepieciešams papildu izvērtējums.

Valsts prezidenta izveidotās Tiesiskās vides pilnveides komisijas vadītājs Aivars Endziņš otrdien deputātus vēlreiz iepazīstināja ar piedāvātajiem priekšlikumiem. Viens no strīdīgākajiem ir ierosinājums nepieļaut, ka uz izskatīšanu trešajā lasījumā tiek iesniegti sasteigti pēdējā brīža priekšlikumi, kas pēc būtības ir konceptuāli jauni. Prezidents nevēlotos ierobežot deputātu likumdošanas tiesības, taču, ja parādotes tādas jaunas idejas, iesaka projektu vēlreiz skatīt otrajā lasījumā. Tā kā joprojām nav pieņemts lobisma likums, pastāvot risks, ka uz izskatīšanu trešajā lasījumā tiek iesniegti sasteigti pēdējā brīža priekšlikumi, kuru parlaments pieņem bez pietiekamām disku-

Pastāv risks, ka uz izskatīšanu trešajā lasījumā tiek iesniegti kāds izlobēti priekšlikumi. Aivars Endziņš

sijām, skaidroja A. Endziņš.

Gandrīz visu frakciju pārstāvji – Inga Bite (LRA), Armands Krauze (ZZS), Gaidis Bērziņš (NA), Rīngolds Balodis (NSL), Valērijs Agešins (*Saskaņa*) un darba grupas vadītāja Solvita Āboltiņa (*Vienotība*) – piekrita, ka tā tiešām nav laba prakse uz izskatīšanu trešajā lasījumā iesniegt konceptuāli jaunus priekšlikumus, taču arī norādīja uz vairākiem faktoriem, kas viņus attur šo ierobežojumu paredzēt likumā. Vispirms jau parlamentārās tradīcijas nosaka, ka tā nevajadzētu rīkoties, un šī nerakstītā izpratne tiekot pārsvarā ievērota. V. Agešins pieļāva, ka būs arī grūti nošķirt tā saucamos tehniskos grozījumus no sasteigtām pēdējā brīža idejām. Tāpat deputāti norādīja, ka visus gadījumus nevar prognozēt, jo ir situācijas, kad lēmums ir jāpieņem īsā laikā.

Saeimas Juridiskās komisijas izveidotā darba grupa nepieciešamās izmaiņas Saeimas Kārtības rullī plāno sagatavot līdz rudens sesijas beigām. Tās varētu būt plašākas, jo darba grupu izveidoja, lai veiktu nopietnāku šī dokumenta izvērtēšanu. Tajā no brīvvalsts laikiem vēl esot saglabājušās normas, kas vairs nedarbojas. Taču sēdē nekas neliecināja, ka deputāti varētu ierobežot vai stingrāk reglamentēt priekšlikumu iesniegšanu pirms projektu izskatīšanas trešajā lasījumā, kā bija mudinājis R. Vējonis.

Visu Saeimas frakciju pārstāvji piekrita arī prezidenta ierosinājumam padarīt sabiedrībai saprotamākus pieņemtos likumus, kas atvieglotu to piemērošanu. To varot izdarīt vairākos veidos. Ja tagad projektu anotācijas kā iesniedzējam ir jāgatavo tikai Ministru kabinetam, bet ne pieciem deputātiem, tad Tiesiskās vides pilnveides komisija aicina visus iesniedzējus projektiem pievienot anotācijas. Tajās ir norādīts likumprojekta mērķis, tā ietekme uz sabiedrību, tautsaimniecības attīstību un budžetu, kā arī atbilstība citām spēkā esošajām normām. Opozīcijas deputāti gan minēja, ka viņiem būtu grūtāk piekļūt ministriju rīcībā esošajai informācijai, kas nepieciešama, lai anotāciju sagatavotu. Taču frakciju pārstāvjiem nebija iebildumu pret

to, ka paskaidrojoša informācija ir jāgatavo par jau pieņemtu likumu, lai vēlētājiem vieglāk uztvert, ko tas paredz. Sēdē izskanēja vēl vairāki ierosinājumi, lai padarītu likumu pieņemšanu sabiedrībai uztveramāku. R. Balodis atbalstoši vērtēja ieteikumu anotācijā norādīt, kādas konsultācijas un ar ko ir veiktas, sagatavojot vienu vai otru priekšlikumu, jo bieži deputātu ierosinājumus faktiski sagatavojis kāds lobists.

Satversmes tiesnesis, bijušais Saeimas Juridiskā biroja vadītājs Gunārs Kusiņš uzskata, ka pieņemta likuma paskaidrojošajai informācijai ir jābūt precīzai, un tad ir jāsaprot, kas to gatavo. Viņaprāt, vislabāk precizitāti varētu nodrošināt ar komisiju sēžu audioierakstiem. Tos Saeimas interneta mājas lapā vēlējās redzēt arī R. Vējonis. Lobisma likums, pēc G. Kusiņa domām, pats par sevi neko neatrisinātu. Tāpat viņš aicināja iztēloties, kas notiktu, ja visiem 57 valsts budžetu pavadošajiem likumprojektiem tagad vajadzētu rakstīt paskaidrojošos rakstus. Tādi ir valstīs, kur komisiju sēdes ir slēgtas, bet Latvijā komisijas strādā atklāti. S. Āboltiņa atzina, ka daļa komisiju sēžu audioierakstu varētu būt pieejama Saeimas interneta mājas lapā, piemēram, no sēdēm, kurās izskata Latvijas pilsoņu kolektīvos iesniegumu.●